

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15783/2024
18.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милун Гашић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Јасна Стојановић, адвокат из ..., ради измене висине издржавања, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 291/23 од 04.12.2023. године, у седници већа одржаној 18.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 291/23 од 04.12.2023. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 206/22 од 08.03.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да на име свог доприноса за издржавање тужиље плаћа месечно износ од 40% од својих месечних износа пензијских припадљности, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, а које остварује код Фонда за пензијско осигурање Републике Србије, почев од 18.02.2021. године, као дана подношења тужбе па убудуће, док за то постоје законски услови, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, на руке тужиље, с тим што је доспеле, а неизмирене рате издржавања дужан исплатити одједном. Овом пресудом измењена је пресуда Првог основног суда у Београду П2 1390/17 од 17.04.2018. године у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље у делу у коме је тражено да се обавезе тужени да доприноси издржавању тужиље преко досуђеног износа од 40% до траженог износа од 50% од његових месечних износа пензијских припадљности, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, а које остварује код Фонда за пензијско осигурање Републике Србије почев од 18.02.2021. године, као дана подношења тужбе па убудуће, док за то постоје законски услови, сваког 01. до 10. у месецу за текући

месец, на руке тужиле као неоснован. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 291/23 од 04.12.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалба тужиле и жалба туженог и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле и захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиле је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни суд је испитао добијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), па је оценио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Првог основног суда у Београду П2 1390/17 од 17.04.2018. године, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање тада малолетне ћерке АА, плаћа месечно износ од 18.000,00 динара. Тужиле је 11.07.2022. године уписала ... факултет, група основне академске студије ..., на терет буџета Републике Србије. Код тужиле постоји телесно оштећење у кумулативном износу од 80% од дана операције 16.06.2016. године, које не изискује потребу за помоћ и негу од стране другог лица. Тужиле има импланте целом дужином кичме, може самостално да се креће али не може да се савија у свим положајима и не сме да носи ништа тешко. Код тужиле постоји тежак облик изражених акни на лицу, телу као и на глутеалној регији што омета седење и друге редовне активности. Дана 26.03.2020. године, имала је операцију на унутрашњем углу горњег капка. Месечне потребе тужиле износе 80.000,00 динара узевши у обзир лекове, ваншколске активности, храну, козметику и гардеробу. Тужиле живи са мајком у стану који је у својини мајке тужиле и њеног бившег супруга из првог брака са уделом од ½ сувласничког удела. Мајка тужиле је ...2020. године оперисана на Клиници за онкологију и радиологију Србије од карцинома штитне жлезде, а такође болује од поремећаја белих крвних зрнаца – леукопеније и у току јануара 2021. године имала је интервенцију на Клиници за гинекологију и акушерство. Мајка тужиле је оцењена као здравствено неспособна за рад на радном месту ... у статусу ПД у ВС (констатована јој је спондилоза, спондилоартроза полидископатија дискартоза), упућена је на инвалидску комисију и остварује примања у висини која су ближе наведена у другостепеној одлуци. Кредитно је задужена до 25.01.2028. године са месечним износом рате 18.298,58 динара. За потребе тужиле купљен је аутомобил, а за сопствене лекове издваја око 25.000,00 динара. Код туженог постоји потпун губитак радне способности са правом на инвалидску пензију од 19.04.2016. године, када му је престао радни однос у Поред обољења која су постојала у време доношења претходне одлуке, код тужиоца је 2021. године дијагностификована хронична тромбоза портне вене са развијеним колатералима. По налогу хематолога од 2021. године користи лек који није покривен обавезним осигурањем чија је цена 4.800,00 динара. Дијагностификован му је и дијабетес, али су лекови покривени здравственим

осигурањем. Тужени са оцем живи у очевом стану, прима инвалидску пензију у висини ближе наведеној у другостепеној одлуци. Поседује путнички аутомобил, а кућу у сада улици ... на којој има удела по бракоразводној парници уступио је бившој супрузи.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да су се стекли услови за измену висине доприноса за издржавање и да је тужени у могућности да на име издржавања тужиље месечно плаћа 40% од месечних примања која остварује по основу инвалидске пензије, а да би досуђивањем издржавања преко овог износа била угрожена егзистенција туженог имајући у виду његове приходе и потребе с једне стране и процењене потребе тужиље као повериоца издржавања.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су изменили висину доприноса за издржавање и обавезали туженог да плаћа издржавање тужиље у износу од 40% месечних примања која остварује по основу инвалидске пензије, а преко овог износа одбили тужбени захтев. Одлука о одређивању висине досуђеног издржавања подложно је променама у погледу смањења односно повећања досуђеног износа у смислу одредбе члана 164. Породичног закона, ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука. У конкретном случају, имајући у виду битне чињенице за оцену могућности туженог као дужника издржавања у смислу одредбе члана 160. став 3. Породичног закона и то: висину инвалидске пензије, непостојање додатних прихода, расходе, године живота туженог, притом ценећи укупне месечне потребе сада пунолетне тужиље, здравствено стање и примаоца и даваоца издржавања, Врховни суд је оценио да су правилно нижестепени судови закључили да су се стекли услови за измену раније одлуке, али да би досуђивањем издржавања преко износа од 40% од месечних примања које тужени остварује била угрожена егзистенција туженог. Након доношења првобитне одлуке и код примаоца и код даваоца издржавања дошло је до погоршања здравственог стања, потребе за коришење лекова који нису покривени обавезним здравственим осигурањем, па је правилно процењујући могућности туженог и потребе тужиље измењена висина доприноса за издржавање кроз обавезу туженог да плаћа тужиљи 40% месечних примања које остварује по основу инвалидске пензије, а преко тога одбијен тужбени захтев јер би то утицало на основну егзистенцију туженог.

Одлука о трошковима парничног поступка је донета правилном применом одредаба члана 153., 154., 163. ЗПП у вези члана 207. Породичног закона.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбије, јер тужиља није успела у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**

